

Fundargerð

Hellismenn og Ferðafélag Íslands

Fundarstaður: Hellu, Suðurlandsvegi 1-3, 2 hæð í fundarsal Rangárþings Ytra

Fundartími: 09:30-10:30

Fundarritari: Þórdís Björt Sigþórsdóttir

Fundarmenn:

Engilbert Olgeirsson, Hellismenn

Guðný Eiríksdóttir, Hellismenn

Haraldur Eiríksson, Hellismenn

Hákon Ásgeirsson, Umhverfisstofnun

Kristinn Guðnason, Rangárþingi ytra

Ólafur Örn Haraldsson, Ferðafélag Íslands

Páll Guðmundsson, Ferðafélag Íslands

Sigurgeir Guðmundsson, Rangárþingi ytra

Þórdís Björt Sigþórsdóttir, Umhverfisstofnun

Þórhalla G. Gísladóttir, Hellismenn

Markmið fundar

1. Farið yfir áherslur fundarins og hvaða afurð við leitum eftir í lok fundar.
 2. Kynning á gerð stjórnunar- og verndaráætlunar um Friðland að Fjallabaki.
 3. Farið yfir drög af korti með gönguleiðum.
 4. Farið yfir sérreglur um umferð og dvöl og þá möguleika að takmarka umferð á viðkvæmum svæðum.
 5. Atvinnustefna
 6. Önnur mál sem þarf að bæta eða laga innan friðlandsins.
 7. Tekið saman það sem farið var yfir á fundinum.
-
1. Farið yfir áherslur fundarins og hvað leitast verður að ræða, markmið og lokaafurð. Umhverfisstofnun vill fá sem flestar upplýsingar frá þeim aðilum sem eru að nýta friðlandið fyrir ferðamenn, s.s. hvað þarf að bæta, einhverjar sérstakar reglur sem þeir telja að þurfi að setja, umferðarreglur og annað sem þarf að gera til að bæta umferð, öryggi og umgengni innan friðlandsins.
 2. Þórdís kynnir hvað stjórnunar- og verndaráætlun felur í sér svo allir fundarmenn séu meðvitaðir um þá vinnu.

3. Farið yfir kortin, hvers vegna áhersla verður að stýra umferð frekar á viðkvæmstu svæðunum. Stefnt á að verði strangari stýring á umferð um viðkvæm svæði og mjög skýrar umferðarreglur.

4. Sérreglur um umferð og dvöl

Rætt var umferð á viðkvæmum svæðum og af hverju ætti að takmarka/banna umferð á einstaka svæðum. Fyrst og fremst er verið að stýra umferð ekki banna og mikilvægi þess að finna leiðir til að vernda þessi allra viðkvæmustu háhitasvæði. Þá er einnig sjónarmið að vernda óbyggðaupplifun með því að hafa frekari stýringu innan friðlandsins á þeim farartækjum sem valda meiri hávaðamengun en önnur. Rætt voru þær hugmyndir að skilgreina ákveðna tíma sem ákveðin farartæki hefðu heimild til að fara um ákveðin svæði.

Fjallað var um rallý innan friðlandsins og fundarmenn sammála því að það ætti síður heima innan friðlandsins.

Hellismenn töldu mikilvægt að skilin milli hálendis og láglandis væru skýrari, fólk sjái oft ekki að það sé komið inn á F veg. Þá fannst sumum að keðjan sem lokar fyrir umferð á vorin ætti að vera ofar á Landmannaleið þannig að opið verði fyrr inn að Heklu. Fólk sammála um að bæta þyrfti vegina. Rætt var mikilvægi þess að klára kortagrunn og skilgreina alla vegi, sveitarfélagið á að klára þá vinnu 2020, en skilgreining vega á að liggja fyrir í vegaskrá fyrir lok þess árs.

Fulltrúa samála því að það væri mikilvægt að stýra umferð á svæðinu. Einn göngumaður getur valdið skemmdum og það er af hinu góða að setja reglur af öryggissjónarmiðum og til verndar.

Fundarmenn sammála því að halda í hefðir eins og að reka fé á fjall.

Áhugi fyrir því að FÍ og aðrir klúbbar/ferðafélög taki að sér ýmis verkefni, samráðið yrði þá aukið í að vera virkara og taka meira þátt í uppbyggingunni.

Deiliskipulag í Landmannahelli gerir ráð fyrir frekari uppbyggingu á lóðum. Gera þarf lágmarksskilyrði um útlit og stærð húsa, einnig notkun. Verði að vera að einhverju marki í ferðaþjónustu. Fundarmenn sammála því að það ætti að vera einhver lágmarksskilyrði og viðmið um rekstur þegar menn eru að setja upp hús og rekstur innan svæðisins. Bent var á að allt sem er sett í deiliskipulag er háð samþykki Umhverfisstofnunar þegar kemur til framkvæmda.

5. Atvinnustefna

Fundarmenn sammála því að gerð verði atvinnustefnu og að nýtingin sé háð því að aðilar uppfylli ákveðnar skyldur.

FÍ fagna því að unnin verða atvinnustefna, af hinu góða, skilgreina hlutina og setja í ramma, góða við það er að kveðið er á um samvinnu og samráð. En um leið að svona vinna þarf að vera raunhæf, ekki bara reglur og kvaðir.

Það sem verið er að gera með atvinnustefnu er að koma á rekstrarleyfi og skilgreiningu á rekstri

Fundarmenn sammála því að mikilvægt sé að atvinnustefnan komi að einhverju leyti fram í stjórnunar- og verndaráætluninni.

Talað var um að það vantaði landverði í Landmannahelli og að þeir ættu að vera sýnilegri þar. UST er að stefna á að koma á festri viðveru í Landmannalaugum, síðan vonandi föst viðvera í Landmannahelli, eða ákveðnum tíma dags. Föst viðvera er í Hrauneyjum yfir sumarið, en er kannski ekki að dekkja þetta svæði.

6. Samantekt:

Áhugi fyrir því að FÍ og aðrir klúbbar/ferðafélög taki að sér ýmis verkefni, samráðið yrði þá aukið í að vera virkara og taka meira þátt í uppbyggingunni, ekki síst út af aðgengi að vötnunum.

Allir vilja vegabætur. Skilgreina vegi (hluti af vegalögum, sveitarfélagið). Framtíðarsýn innan friðlandsins í sambandi við vegakerfið. Lágstemmda ferðamannavegi, þess vegna malbikaða að hluta, ákveðið breiðir og hámarkshraða.

Fræðsla, upplýsingastarf – samræma allt betur. Fundarmenn sammála því.

Fundarmenn sammála því að atvinnustefna verði unnin og byrjað að móta hana í stjórnunar- og verndaráætluninni.

Sammála því að mikilvægt er að setja skýran ramma utan um viðkvæmstu svæðin í samráði við þá sem eru á þessu svæði, til dæmis vélsleðamenn og gönguhópa.

Mál sem FÍ vildi koma á framfæri:

- Einstefna á Laugaveginum og ítölur á háannatíma, stýring inn í Landmannalaugum. T.d. séu ákveðin hlið inn í Landmannalaugar, fara með öðrum transport inn í Laugar (rafrútum t.d.)
- Að það sé sérákvæði að það sé ekki heimilt að tjalda hvar sem er.
- Salernismál á Laugaveginum, einfaldast að hafa snyrtilega kamra, mögulega að FÍ beri ábyrgð á þeim, ákveðnar kvaðir sem FÍ myndi taka að sér.
- Pláss fyrir alla og tillitssemi – varast þarf árekstra, t.d. hjólreiðamenn og göngufólk á ákveðnum stöðum. Setja umferðareglur um hjólreiðar þar sem takmarkaður verður hraði og að tillit sé tekið til göngufólks sem á forgang á göngustígum. Mikilvægt að aðskilja að hluta gönguleiðir og reiðleiðir. Hattver og Jökulgil, svo viðkvæmir staðir, grípa inn í þar og skilgreina umferðina þar og hvort megi fara án leiðsagnar. Fundarmenn sammála að það þurfi leiðsögn þarna. Jökulsgilskvíslin, hún er ekki fyrir hvern sem er, stórhættuleg fyrir óvana.